Ίακώβου

Τάκωβος, θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς 1 ταῖς ἐν τῆ διασπορᾳ, χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς² περιπέσητε³ 2 ποικίλοις,⁴ γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον⁵ ὑμῶν τῆς πίστεως 3 κατεργάζεται⁴ ὑπομονήν: ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον⁻ ἐχέτω, ἵνα ἦτε 4 τέλειοι⁻ καὶ ὁλόκληροι,⁵ ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.⁴

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται ^{9} σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν 5 ἀπλῶς, ^{10} καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος, ^{11} καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν 6 πίστει, μηδὲν διακρινόμενος: ^{12} ὁ γὰρ διακρινόμενος ^{12} ἔοικεν ^{13} κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομέν ^{14} καὶ ῥιπιζομέν ^{15} Μὴ γὰρ οἰέσθω ^{16} 7 ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεταί τι παρὰ τοῦ κυρίου. ἀνὴρ δίψυχος, ^{17} 8 ἀκατάστατος ^{18} ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς 19 ἐν τῷ ΰψει 20 αὐτοῦ: ὁ δὲ πλούσιος 9 ἐν τῆ ταπεινώσει 21 αὐτοῦ: ὅτι ὡς ἄνθος 22 χόρτου 23 παρελεύσεται. 11 ἀνέτειλεν 24 γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, 25 καὶ ἐξήρανεν 26 τὸν χόρτον,

https://biblicaltext.com 1

δι

¹ διασπορά, ᾶς, ἡ, diaspora, dispersion. ² πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ³ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁴ ποικίλος, varied, manifold. ⁵ δοκίμιον, ου, τό, testing, test. ⁶ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁷ τέλειος, complete, perfect. ⁸ ὁλόκληρος, whole, complete. ⁹ λείπω, leave, leave behind. ¹⁰ ἀπλῶς, simply, sincerely. ¹¹ ὀνειδίζω, reproach, revile. ¹² διακρίνω, discriminate, judge. ¹³ ἔοικα, be like, am like. ¹⁴ ἀνεμίζω, am blown with the wind. ¹⁵ ῥιπίζω, toss to and fro. ¹⁶ οἴμαι, think, suppose. ¹⁷ δίψυχος, double-minded, hesitating. ¹⁸ ἀκατάστατος, unstable, restless. ¹⁹ ταπεινός, humble, downcast. ²⁰ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ²¹ ταπείνωσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ²² ἄνθος, ους, τό, flower, bloom. ²³ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ²⁴ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ²⁵ καύσων, ωνος, ὁ, burning heat, scorching heat. ²⁶ ξηραίνω, dry up, parch.

Τακώβου 1:12 Byzantine NT

καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο: οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. 5

Μακάριος ἀνὴρ δς ὑπομένει πειρασμόν: ὅτι δόκιμος γενόμενος 12 λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὅν ἐπηγγείλατο ὁ κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ 13 πειράζομαι: ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός ὁ ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα: ἔκαστος δὲ πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος 14 καὶ δελεαζόμενος. Εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἱ 15 ἀμαρτίαν: ἡ δὲ ἀμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ὁ ἀποκύει ὁ βάνατον. Μὴ 16 πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις ὁ ἀγαθὴ καὶ πᾶν 17 δώρημα τέλειον ὁ ἀνωθέν ἱ ἐστιν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ ὁ ὁ οὐκ ἔνι ² παραλλαγή, ὁ ἡ τροπῆς ὁ ἀποσκίασμα. ἱ 18 Βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡ ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν επον τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

 Ω στε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ 19 ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργὴν: ὀργὴ γὰρ 20 ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐ κατεργάζεται. Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν 21

¹ ἄνθος, ους, τό, flower, bloom. ² ἐκπίπτω, fall away, fall out. ³ εὐπρέπεια, ας, ἡ, beauty, loveliness. ⁴πορεία, ας, ἡ, journey, way. ⁵ μαραίνω, die, wither. ⁶ ὑπομένω, tarry, endure. ⊓πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. 8 δόκιμος, tested, approved. 9 ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹0 ἀπείραστος, unable to be tempted, untried. ¹¹ ἐξέλκω, drag away, entice. ¹² δελεάζω, lure, entice. ¹³ εἶτα, then, thereafter. ¹⁴ συλλαμβάνω, take, conceive. ¹⁵ τίκτω, give birth to, bear. ¹⁶ ἀποτελέω, bring to completion, finish. ¹⁻ ἀποκυέω, give birth to, bring forth. ¹8 δόσις, εως, ἡ, gift, giving. ¹⁰ δώρημα, τος, τό, gift, present. ²⁰ τέλειος, complete, perfect. ²¹ ἄνωθεν, from above, again. ²² ἔνι, there is in, is present. ²³ παραλλαγή, ῆς, ἡ, change, variation. ²⁴ τροπή, ῆς, ἡ, turning, change. ²⁵ ἀποσκίασμα, τος, τό, shadow, faint image or copy. ²⁶ ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ²⁻ κτίσμα, ος, τό, creature, created thing. ²8 ταχύς, quickly, quick. ²9 βραδύς, slow. ³⁰ κατεργάζομαι, work out, produce. ³¹ ἀποτίθημι, put off, lay aside.

Byzantine NT Ίακώβου 1:22

ρυπαρίαν¹ καὶ περισσείαν² κακίας,³ ἐν πραϋτητι⁴ δέξασθε τὸν ἔμφυτον⁵ λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ 22 ποιηταὶ⁶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί,⁻ παραλογιζόμενοι⁵ ἑαυτούς. 23 "Οτι εἴ τις ἀκροατὴς⁻ λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής,⁶ οὖτος ἔοικεν' ἀνδρὶ κατανοοῦντι¹ο τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως¹¹ αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ:¹² κατενόησεν¹ο γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο¹³ 24 ὁποῖος¹⁴ ἦν. Ὁ δὲ παρακύψας¹⁵ εἰς νόμον τέλειον¹⁶ τὸν τῆς ἐλευθερίας 25 καὶ παραμείνας,¹⁵ οὖτος οὐκ ἀκροατὴς⁻ ἐπιλησμονῆς¹⁰ γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς⁶ ἔργου, οὖτος μακάριος ἐν τῆ ποιήσει²ο αὐτοῦ ἔσται. Εἴ 26 τις δοκεῖ θρῆσκος²¹ εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν²² γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν²³ καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος²⁴ ἡ θρησκεία.² 27 Θρησκεία² καθαρὰ καὶ ἀμίαντος²⁶ παρὰ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι²⁻ ὀρφανοὺς²⁵ καὶ χήρας ἐν τῆ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον²⁰ ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Αδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις³⁰ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου **2** ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. Ἐὰν γὰρ εἰσέλθη εἰς τὴν συναγωγὴν **2** ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος³¹ ἐν ἐσθῆτι³² λαμπρᾳ,³³ εἰσέλθη δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾳ³⁴ ἐσθῆτι,³² καὶ ἐπιβλέψητε³⁵ ἐπὶ τὸν φοροῦντα³⁶ 3

¹ ῥυπαρία, ας, ἡ, filthiness, vulgarity. ² περισσεία, ας, ἡ, superfluity, surplus. ³ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁴ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁵ ἔμφυτος, implanted, inborn. ⁶ ποιητής, οῦ, ὁ, maker, doer. ⁻ ἀκροατής, οῦ, ὁ, hearer, hearer of. ⁶ παραλογίζομαι, deceive, mislead. ⁶ ἔοικα, be like, am like. ¹¹ κατανοέω, observe, understand. ¹¹ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ¹² ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ¹³ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ¹⁴ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹⁵ παρακύπτω, stoop to look, look. ¹⁶ τέλειος, complete, perfect. ¹⁻ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹ϐ παραμένω, remain beside, continue. ¹⁰ ἐπιλησμονή, ῆς, ἡ, forgetfulness. ²⁰ ποίησις, εως, ἡ, making, doing. ²¹ θρῆσκος, religious. ²² χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ²³ ἀπατάω, deceive, lead into error. ²⁴ μάταιος, vain, useless. ²⁵ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ²⁶ ἀμίαντος, undefiled, untainted. ²⁻ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²δ ὀρφανός, orphan, bereaved. ²⁰ ἄσπιλος, spotless, unstained. ³⁰ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ³¹ χρυσοδακτύλιος, with a gold ring. ³² ἐσθής, ῆτος, ἡ, clothing. ³³ λαμπρός, bright, shining. ³⁴ ῥυπαρός, filthy, soiled. ³⁵ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ³⁶ φορέω, wear, bear.

Ίακώβου 2:4 Byzantine NT

την ἐσθητα¹ την λαμπράν,² καὶ εἴπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν³ μου: καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταί διαλογισμῶν 4 πονηρών; Ακούσατε, άδελφοί μου άγαπητοί. Οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο 5τούς πτωχούς τοῦ κόσμου πλουσίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους⁸ τῆς βασιλείας ἡς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Ύμεῖς δὲ 6 ήτιμάσατε 10 τον πτωχόν. Ούχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν 11 ύμῶν, καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ^{12} ὑμᾶς εἰς κριτήρια; ^{13} Οὐκ αὐτοὶ 7βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι 14 8 νόμον τελεῖτε βασιλικόν, κατὰ τὴν γραφήν, Άγαπήσεις τὸν πλησίον ^{16} σου ως σεαυτόν, καλως ποιείτε: εἰ δὲ προσωποληπτείτε, ^{17} 9 άμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγγόμενοι ενοῦ νόμου ως παραβάται. 10 Όστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει $^{^{20}}$ δὲ ἐν ἑνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. ^{21} ^{21} ^{21} ^{21} ^{22} ^{21} ^{21} ^{22} ^{22} ^{21} εἶπεν καί, ^{21} ^{21} ^{21} φονεύσεις: 23 εί δε οὐ μοιχεύσεις, 22 φονεύσεις 33 δε, γέγονας παραβάτης νόμου. Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε, ώς διὰ νόμου ἐλευθερίας 24 12 μέλλοντες κρίνεσθαι. Ή γὰρ κρίσις ἀνέλεος ^{25} τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος: 13 κατακαυχᾶται²⁶ ἔλεον κρίσεως.

¹ ἐσθής, ῆτος, ἡ, clothing. ² λαμπρός, bright, shining. ³ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ⁴ διακρίνω, discriminate, judge. ⁵ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁶ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ⁻ ἐκλέγομαι, choose, elect. δ κληρονόμος, ου, ὁ, heir, inheritor. 蚐 ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹¹ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ¹² ἐλκύω, drag, draw. ¹³ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ¹⁴ μέντοι, yet, however. ¹⁵ βασιλικός, royal, connected with a king. ¹⁶ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹⁻ προσωποληπτέω, show partiality. ¹δ ἐλέγχω, convict, reprove. ¹⁰ παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ²⁰ πταίω, cause to stumble, stumble. ²¹ ἔνοχος, involved in, liable. ²² μοιχεύω, commit adultery. ²³ φονεύω, kill, murder. ²⁴ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ²⁵ ἀνέλεος, merciless, without mercy. ²⁶ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over.

Byzantine NT Ίακώβου 2:14

Τί τὸ ὄφελος, ^{1} ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγη τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη; 14Μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ 15 ύπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι της ἐφημέρου τροφης, εἴπη δέ τις 16αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; Οὕτως 17 καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστιν καθ' ἑαυτήν. Άλλ' ἐρεῖ τις, 18Σὺ πίστιν ἔχεις, κάγὼ ἔργα ἔχω: δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, κάγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. Σὺ 19 πιστεύεις ότι ὁ θεὸς είς ἐστίν: καλῶς ποιεῖς: καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ φρίσσουσιν. Θέλεις δὲ γνῶναι, $\tilde{\omega}^{10}$ ἄνθρωπε κενέ, $\tilde{\omega}^{11}$ 20 ότι ή πίστις χωρίς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν 21 οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας ^{12} Ἰσαὰκ τὸν υίὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; $^{^{13}}$ Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει $^{^{14}}$ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, $\;22$ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη; Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ 23 λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. Ὁρᾶτε τοίνυν 6 ὅτι ἐξ ἔργων 24 δικαιούται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. Ὁμοίως δὲ καὶ 25 $\operatorname{Paäβ}$ ή πόρνη το οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς άγγέλους, καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; Ὠσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς 26 πνεύματος νεκρόν έστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά

¹ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ² γυμνός, naked, wearing only under-garments. ³ λείπω, leave, leave behind. ⁴ ἐφήμερος, daily, for the day. ⁵ τροφή, ης, η, food, nourishment. ⁶ θερμαίνω, warm. ⁷ χορτάζω, eat until full, be filled. ⁸ ἐπιτήδειος, necessary. ⁹ φρίσσω, shudder. ¹⁰ ὧ, Oh! omega. ¹¹ κενός, empty, vain. ¹² ἀναφέρω, bring up, offer. ¹³ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁴ συνεργέω, work together. ¹⁵ τελειόω, fill, fulfill. ¹⁶ τοίνυν, accordingly, therefore. ¹⁷ πόρνη, ης, η, prostitute. ¹⁸ ὑποδέχομαι, welcome, receive.

Ίακώβου 3:2

έστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα 3 ληψόμεθα. Πολλὰ γὰρ πταίομεν ^{1} ἄπαντες. Εἴ τις ἐν λόγω οὐ πταίει, ^{1} ούτος τέλειος άνήρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3 "Ιδε, τῶν ἵππων ^{4} τοὺς χαλινοὺς ^{5} εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. ὁ Ἰδού, 4 καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ^{7} ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν ^{8} ἀνέμων έλαυνόμενα, μετάγεται ύπὸ έλαχίστου πηδαλίου, όπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος $^{^{13}}$ βούληται. Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ^{5} ἐστίν, καὶ μεγαλαυχεῖ. $^{^{14}}$ Ἰδού, ὀλίγον πῦρ ἡλίκην $^{^{15}}$ ὕλην $^{^{16}}$ ἀνάπτει. $^{^{17}}$ ^{6} Καὶ ἡ γλώσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας: οὕτως ἡ γλώσσα καθίσταται εν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα όλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα ^{20} τὸν τροχὸν ^{21} τῆς γενέσεως, ^{22} καὶ φλογιζομένη ^{20} ὑπὸ τῆς γεέννης. ^{23} Πᾶσα γὰρ φύσις ^{24} θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ^{25} ἑρπετῶν ^{26} τε ^{7} καὶ ἐναλίων, ^{27} δαμάζεται ^{28} καὶ δεδάμασται ^{28} τῆ φύσει ^{24} τῆ ἀνθρωπίνη: τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι: ^{28} ἀκατάσχετον ^{30} κακόν, μεστ $\mathring{\eta}^{31}$ ἰο $\mathring{u}^{32}$ θανατηφόρου. ³³ Έν αὐτ $\mathring{\eta}$ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν 9 καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα³⁴ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ'

¹πταίω, cause to stumble, stumble. ²τέλειος, complete, perfect. ³χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ⁴ἵππος, ου, ό, horse. ⁵χαλινός, οῦ, ὁ, bit, bridle. ⁶ μετάγω, guide, direct. ⁷τηλικοῦτος, so great, so large. ⁸ σκληρός, hard, rough. ⁹ ἐλαύνω, drive or push, row. ¹⁰ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹¹πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ¹² ὁρμή, ῆς, ἡ, impulse, inclination. ¹³ εὐθύνω, make straight, guide. ¹⁴ μεγαλαυχέω, boast, am arrogant. ¹⁵ ἡλίκος, how great, how small. ¹⁶ ὕλη, ης, ἡ, forest, wood. ¹⁷ ἀνάπτω, kindle, set on fire. ¹⁸ καθίστημι, set, constitute. ¹⁹ σπιλόω, stain, defile. ²⁰ φλογίζω, set on fire, inflame. ²¹ τροχός, οῦ, ὁ, wheel, course. ²²γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ²³ γέεννα, ης, ἡ, gehenna, Gehenna. ²⁴ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ²⁵ πετεινόν, ου, τό, bird. ²⁶ ἑρπετόν, οῦ, τό, creeping thing, reptile. ²⁷ ἐνάλιος, belonging to the sea. ²⁸ δαμάζω, tame, subdue. ²⁹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ³⁰ ἀκατάσχετος, unrestrainable, unruly. ³¹ μεστός, full. ³² ἰός, οῦ, ὁ, rust, poison. ³³ θανατηφόρος, death-bringing, deadly. ³⁴ καταράομαι, curse.

Byzantine NT Ίακώβου 3:10

όμοίωσιν θεοῦ γεγονότας: ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία 10 καὶ κατάρα. Οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. Μήτι ἡ 11 πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; Μὴ 12 δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος όπας; Οὕτως οὐδεμία πηγὴ άλυκὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ΰδωρ.

Τίς σοφὸς ¹⁷ καὶ ἐπιστήμων ¹⁸ ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς 13 ἀναστροφῆς ¹⁹ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι ²⁰ σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον ²¹ 14 πικρὸν ¹¹ ἔχετε καὶ ἐριθείαν ²² ἐν τῆ καρδία ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε ²³ καὶ ψεύδεσθε ²⁴ κατὰ τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἀνωθεν ²⁵ 15 κατερχομένη, ²⁶ ἀλλ' ἐπίγειος, ²⁷ ψυχική, ²⁸ δαιμονιώδης. ²⁹ 'Όπου γὰρ 16 ζῆλος ²¹ καὶ ἐριθεία, ²² ἐκεῖ ἀκαταστασία ³⁰ καὶ πᾶν φαῦλον ³¹ πρᾶγμα. ³² 17 'Η δὲ ἀνωθεν ²⁵ σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ³³ ἐστιν, ἔπειτα ³⁴ εἰρηνική, ³⁵ ἐπιεικής, ³⁶ εὐπειθής, ³⁷ μεστὴ ³⁸ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος ³⁹ καὶ ἀνυπόκριτος. ⁴⁰ Καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ 18 σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

¹ ὁμοίωσις, εως, ἡ, likeness, resemblance. ² εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ³ κατάρα, ας, ἡ, curse, cursing. ⁴χρἡ, it is necessary, it ought. ⁵ οὕτως, thus, so. ⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⊓πηγή, ῆς, ἡ, spring, fountain. 8 ὁπή, ῆς, ἡ, opening, hole. ⁶ βρύω, pour forth, cause to gush forth. ¹⁰ γλυκύς, sweet. ¹¹ πικρός, bitter, acrid. ¹² συκῆ, ῆς, ἡ, fig tree. ¹³ ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ¹⁴ ἄμπελος, ου, ἡ, vine. ¹⁵ σῦκον, ου, τό, fig. ¹⁶ ἀλυκός, salty, saltine. ¹⁻ σοφός, wise. ¹8 ἐπιστήμων, expert, skilled. ¹⁰ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ²⁰ πραΰτης, mildness, gentleness. ²¹ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ²²² ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ²³ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ²⁴ ψεύδομαι, lie. ²⁵ ἄνωθεν, from above, again. ²⁶ κατέρχομαι, come down, go down. ²⁻ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ²8 ψυχικός, natural, wordly-minded. ²⁰ δαιμονιώδης, demonic, devilish. ³⁰ ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder. ³¹ φαῦλος, worthless, bad. ³² πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ³³ άγνός, pure, holy. ³⁴ ἔπειτα, then, after this. ³⁵ εἰρηνικός, peaceable, peaceful. ³⁶ ἐπιεικής, yielding, gentle. ³⁻ εὐπειθής, compliant, obedient. ³8 μεστός, full. ³⁰ ἀδιάκριτος, unwavering, unambiguous. ⁴⁰ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy.

Ιακώβου 4:2 Byzantine NT

Πόθεν πόλεμοι¹ καὶ μάχαι² ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν,³ ἐκ τῶν ἡδονῶν⁴ 4ύμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε, καὶ 2 ούκ ἔχετε: φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν: μάχεσθε ^{10} καὶ πολεμεῖτε, ^{11} οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς: 3αἰτεῖτε, καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι ^{12} κακῶς ^{13} αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ήδονα $\tilde{\text{1}}_{5}^{4}$ ύμῶν δαπανήσητε. $\tilde{\text{1}}_{5}^{14}$ Μοιχο $\tilde{\text{1}}_{5}^{15}$ καὶ μοιχαλίδες, $\tilde{\text{1}}_{5}^{16}$ οὐκ οἴδατε $\tilde{\text{4}}$ ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα ενοῦ θεοῦ ἐστίν; Ὁς ἂν οὖν βουληθῆ φίλος είναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται. 19 "Η δοκεῖτε ὅτι 5 κενῶς ^{20} ἡ γραφὴ λέγει; Πρὸς φθόνον ^{21} ἐπιποθεῖ ^{22} τὸ πνεῦμα δ κατώκησεν ἐν ἡμῖν. Μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν: διὸ λέγει, Ὁ θεὸς 6 ύπερηφάνοις ^{23} ἀντιτάσσεται, ^{24} ταπεινοῖς ^{25} δὲ δίδωσιν χάριν. 7Υποτάγητε οὖν τῷ θεῷ: ἀντίστητε² δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται άφ' ὑμῶν. Ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν: καθαρίσατε γεῖρας, 8 άμαρτωλοί, καὶ άγνίσατε²⁷ καρδίας, δίψυχοι.²⁸ Ταλαιπωρήσατε²⁹ καὶ 9 πενθήσατε³⁰ καὶ κλαύσατε: ὁ γέλως³¹ ὑμῶν εἰς πένθος³²μεταστραφήτω, $^{^{33}}$ καὶ ή χαρὰ εἰς κατήφειαν. $^{^{34}}$ Tαπεινώθητε $^{^{35}}$ ἐνώπιον 10τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσει 36 ὑμᾶς.

¹ πόλεμος, ου, ό, war, battle. ² μάχη, ης, ή, fight, conflict. ³ ἐντεῦθεν, hence, on each side. ⁴ ἡδονή, ῆς, ἡ, pleasure, lust. ⁵ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ⁶ ἐπιθυμέω, desire, long for. ⁷ φονεύω, kill, murder. ⁸ ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁹ ἐπιτυγχάνω, obtain, attain. ¹⁰ μάχομαι, fight, quarrel. ¹¹ πολεμέω, wage war, make war. ¹² διότι, because, on this account. ¹³ κακῶς, badly, evilly. ¹⁴ δαπανάω, spend, spend freely. ¹⁵ μοιχός, οῦ, ὁ, adulterer. ¹⁶ μοιχαλίς, ίδος, ἡ, adulteress. ¹⁷ φιλία, ας, ἡ, friendship, love. ¹⁸ ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ¹⁹ καθίστημι, set, constitute. ²⁰ κενῶς, no purpose, in vain. ²¹ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ²² ἐπιποθέω, long for, strain after. ²³ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ²⁴ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ²⁵ ταπεινός, humble, downcast. ²⁶ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²⁷ ἀγνίζω, purify, cleanse. ²⁸ δίψυχος, double-minded, hesitating. ²⁹ ταλαιπωρέω, endure hardship, be miserable. ³⁰ πενθέω, mourn, lament. ³¹ γέλως, ωτος, ὁ, laughter. ³² πένθος, ους, τό, mourning, sorrow. ³³ μεταστρέφω, change, turn (about). ³⁴ κατήφεια, ας, ἡ, gloominess, dejection. ³⁵ ταπεινόω, humble, humiliate. ³⁶ ὑψόω, lift up, exalt.

Byzantine NT Τακώβου 4:11

Μὴ καταλαλεῖτε¹ ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν¹ ἀδελφοῦ, καὶ 11 κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ¹ νόμου, καὶ κρίνει νόμον: εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς² νόμου, ἀλλὰ κριτής.³ Εἷς ἐστὶν ὁ 12 νομοθέτης,⁴ ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι: σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;

Άγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον καὶ αὔριον πορευσώμεθα εἰς τήνδε τὴν 13 πόλιν, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἔνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα, καὶ κερδήσωμεν: οἴτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τὸ τῆς αὔριον. Ποία γὰρ ἡ 14 ζωὴ ὑμῶν; Ἀτμὶς γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ καὶ ἀφανιζομένη. Αντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ κύριος θελήση, καὶ 15 ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς 16 ἀλαζονείαις ὑμῶν: πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. Εἰδότι 17 οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

Αγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες¹⁷ ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις¹⁸ 5
ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.¹⁹ Ὁ πλοῦτος²⁰ ὑμῶν σέσηπεν,²¹ καὶ τὰ 2
ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα²² γέγονεν: ὁ χρυσὸς²³ ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος²⁴ 3
κατίωται,²⁵ καὶ ὁ ἰὸς²⁶ αὐτῶν εἰς μαρτύριον²⁷ ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται
τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε²⁸ ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἰδού, 4

¹ καταλαλέω, speak evil of, slander. ²ποιητής, οῦ, ὁ, maker, doer. ³ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁴νομοθέτης, ου, ὁ, lawgiver, legislator. ⁵ αὕριον, tomorrow. ⁶ ὅδε, this (here), this here. ⁷ἐνιαυτός, οῦ, ὁ, year. ⁸ἐμπορεύομαι, engage in business. ⁹ κερδαίνω, gain, win. ¹⁰ἐπίσταμαι, understand, know. ¹¹ ἀτμίς, ίδος, ἡ, vapor, breath. ¹²ἔπειτα, then, after this. ¹³ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹⁴ἀντί, instead of, in place of. ¹⁵ ἀλαζονεία, ας, ἡ, pretension, arrogance. ¹⁶ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁷ ὀλολύζω, cry out, wail. ¹⁸ ταλαιπωρία, ας, ἡ, distress, misery. ¹⁹ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ²⁰ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²¹ σήπω, decay, rot. ²² σητόβρωτος, moth-eaten. ²³ χρυσός, οῦ, ὁ, gold, anything made of gold. ²⁴ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ²⁵ κατιόω, rust. ²⁶ ἰός, οῦ, ὁ, rust, poison. ²⁷ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ²⁸ θησαυρίζω, lay up, store up.

Ίακώβου 5:5 Byzantine NT

ό μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν, κράζει: καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὧτα κυρίου Σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς 5 καὶ ἐσπαταλήσατε: ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρα σφαγῆς. Κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον: οὐκ 6 ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

Μακροθυμήσατε¹⁴ οὖν, ἀδελφοί, ἔως τῆς παρουσίας¹⁵ τοῦ κυρίου. Ἰδού, 7 ό γεωργὸς¹⁶ ἐκδέχεται¹⁷ τὸν τίμιον¹⁸ καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν¹⁴ ἐπ' αὐτόν, ἕως λάβῃ ὑετὸν¹⁹ πρώϊμον²⁰ καὶ ὄψιμον.²¹ 8 Μακροθυμήσατε¹⁴ καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε²² τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία¹⁵ τοῦ κυρίου ἤγγικεν. Μὴ στενάζετε²³ κατ' ἀλλήλων, 9 ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε: ἰδού, ὁ κριτὴς²⁴ πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 Ὑπόδειγμα²⁵ λάβετε, ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας,²⁶ καὶ τῆς μακροθυμίας,²⁷ τοὺς προφήτας οῖ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι κυρίου. Ἰδού, 11 μακαρίζομεν²⁸ τοὺς ὑπομένοντας:²⁹ τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου ἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός³⁰ ἐστιν καὶ οἰκτίρμων.³¹

¹ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ² ἀμάω, harvest, collect. ³ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁴ βοή, ῆς, ἡ, outcry, shout. ⁵ θερίζω, reap, gather. ⁶ σαβαώθ, hosts, armies. ⁻ τρυφάω, live for pleasure, revel. ⁵ σπαταλάω, live extravagantly. ⁴ τρέφω, make to grow, nourish. ¹¹ σφαγή, ῆς, ἡ, slaughter, sacrifice. ¹¹ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ¹² φονεύω, kill, murder. ¹³ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ¹⁴ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ¹⁵ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁶ γεωργός, οῦ, ὁ, farmer, worker of the soil. ¹⁻ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁵ τίμιος, precious, honorable. ¹ៗ ὑετός, ου, ὁ, rain. ²⁰ πρώϊμος, dawning, early. ²¹ ὄψιμος, ου, ὁ, late rain, spring rain. ²² στηρίζω, establish, fix firmly. ²³ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ²⁴ κριτής, ου, ὁ, judge. ²⁵ ὑπόδειγμα, τος, τό, copy, example. ²⁶ κακοπάθεια, ας, ἡ, suffering, affliction. ²⁻ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ²⁵ μακαρίζω, consider blessed, happy. ²ց ὑπομένω, tarry, endure. ³⁰ πολύσπλαγχνος, sympathetic, compassionate. ³¹ οἰκτίρμων, merciful, compassionate.

Byzantine NT Τακώβου 5:12

Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανόν, μήτε τὴν 12 γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον: Ἰ ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὔ, οὔ: ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν Ἰ πέσητε.

Κακοπαθεί³ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ⁴ τις; Ψαλλέτω.⁵ 13 ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες⁶ αὐτὸν ἐλαίω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου: καὶ ἡ εὐχὴ⁵ τῆς πίστεως σώσει τὸν 15 κάμνοντα,² καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος: κἄν¹⁰ ἀμαρτίας ἦ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε¹¹ ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα,¹² 16 καὶ εὔχεσθε¹³ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. Πολὺ ἰσχύει δέησις¹⁴ δικαίου ἐνεργουμένη.¹⁵ Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς¹⁶ ἡμῖν, καὶ 17 προσευχῆ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι:¹΄ καὶ οὐκ ἔβρεξεν¹΄ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς¹⁵ τρεῖς καὶ μῆνας¹⁰ ἔξ.²⁰ Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ 18 οὐρανὸς ὑετὸν²¹ ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν²² τὸν καρπὸν αὐτῆς.

Αδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῆ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψη τις 19 αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ²³ ὁδοῦ 20 αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει ²⁴ πλῆθος ἁμαρτιῶν.

¹ ὅρκος, ου, ὁ, oath. ² ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ³ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ⁴ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ⁵ ψάλλω, sing, sing praise. ⁶ ἀλείφω, anoint. ⁷ ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ⁸ εὐχἡ, ῆς, ἡ, prayer, vow. ⁹ κάμνω, be weary, ill. ¹⁰ κἄν, and if, even if. ¹¹ ἐξομολογέω, confess, profess. ¹² παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹³ εὔχομαι, pray, wish. ¹⁴ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁵ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁶ ὁμοιοπαθής, with the same nature. ¹⁷ βρέχω, send rain, rain. ¹⁸ ἐνιαυτός, οῦ, ὁ, year. ¹⁹ μἡν, ὁ, month, certainly. ²⁰ ἔξ, six, 6. ²¹ ὑετός, ου, ὁ, rain. ²² βλαστάνω, sprout, produce. ²³ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ²⁴ καλύπτω, cover, veil.